

2 CENTESIMI

Preduzeće za Roberti je
izdala 4 K za 3 mjeseca.
Pojedini broj 2 cent.

Abbonamento per la
Monarchia: Corrente 4
per 3 mesi. Un singolo
numero 2 cent.

Abbonamento für die
Monarchie: Vierteljährig
4 K. Einzelne Nummer
2 Heller.

OMNIBUS

Izrazi svaki dan osim nedjelje i svetka
u 11 sati prije podne.

Esse ogni giorno eccettuato le domeniche e feste alle 11 ore.

Erscheint täglich außer an Sonn- und
Feiertagen um 11 Uhr Vormittag.

2 HELLER

Da verschieben abhau
Malom oplatuška pla
na za svaki broj 2 p
Najmanja pristojba 80 p.

Perle inserzioni d'ar
nel «Notiziario d'affa
si paga per ogni parola
2 cent. Tassa minima
30 centesimi.

Jedes Wort im «Kleinen
Anzeiger» kostet 2 h.
Die kleinste Tasse 30 h.

Uprava i uredništvo -- Amministrazione e redazione -- Administration und Redaktion: Tiskara LAGINJA i dr., PULA -- Vlna Gidila br. 1

VIESTI.

Mjestne.

Jučerašnji sastanak zastupnika.

U jučerašnjem sastanku zastupnika u Trstu donijeli ćemo izvještaj u sutrašnjem broju.

Učiteljska organizacija u Istri.

Najstarija naša organizacija u Istri je učiteljsko društvo «Narodna Prosvjeta». Ista obuhvaća cijelu Istru, te je dan danas okupila u svoje kolo skoro sve hrvatske učitelje i učiteljice. Do nazad nekoliko godina obitavalo je u Istri više učiteljskih društava, no marnim radom i požrtvovnošću uspjelo je prikupiti sva u jedno, te tako stvoriti čvrstu falangu za obranu svojih staličkih interesa i brigu za školska pitanja, koja su dan danas za naš narod najvažnija. Društvo izdaje i svoj organ pod imenom «Narodne Prosvjete» već četvrtu godinu, koja je veoma liepo uređivana po društvenom predsjedniku J. Badiću. Društvo je postiglo, da bude za prošlih saborskih izbora izabran za zastupnika i jedan učitelj.

Isto će ove godine obdržavati svoju glavnu skupštinu u Puli polovicom srpnja, te će poslije toga biti tečaj za tjelesni uspjeh u Medulinu.

Hrvatsko kazalište.

U nedjelju na svjetinju dne 4. travnja biti će dvadeset i čista predstava i to predstavljati će se komedija u tri čina «Primadonna» od Primorca. Početak predstave tačno u 8 sati, a cijena obična.

Toljstojev «Ukrusnuća» davati će se ne utrošeni ponedjeljak.

Poziv diletantima.

P. n. gg. članovi «Dramatskog odujaka», umoljavaju da se svi dođu večeras na pokus «Primadonna» i to u 7 sati.

Skupština podružnice Sv. Ćirila i Metoda.

U nedjelju u tri sata po podne biti će godišnja skupština podružnice Sv. Ćirila i Metoda u velikoj dvorani «Narodnog Doma». Mi smo već jedanput spomenuli, da je prava sramota, što podružnica ima tako malen broj članova, zato upozoravamo p. n. gg. da se članovi mogu prijaviti blagovremeno g. Stihoviću ili kojemu drugom članu odbora.

Sokolska prijava.

U nedjelju u četiri sata biti će prijava «Sokola», na koju već danas upozoravamo sve članove bez razlike, budući im se moraju približiti važne stvari.

Nove škole.

U poznišoku i buzetkoj obćini određeno je ustanovljenje puekih škola sa hrvatskim nastavim jezikom i to: u Cerovju, Vrhu, Grimaldi, Račicama, Salezi, Pregori, Trsteniku, Račjoj Vasi i Brgudcu. — U mjestima pak Movratu, Rkhitovcu i Sodergi buzetke obćine ustanoviti će se slovenske škole.

Izbor načelnika u Lovranu.

Pila nam iz Lovrana:

Kako smo vam u svoje doba javili naš se je načelnik Zupar zahvalio na časti, te je dne 20. ov. mj. bila savazana sjednica za izbor novoga. No uzprkos silne agitacije nije sa sakupilo na istu dovoljno članova. Opazivši to načelnik koji se je do sada tri puta odrekao i tri puta povukao

odreku, povuče svoju odreku nadom, da neće trebati više obaviti izbor. No budući izbor bio već raspisan to se mora obaviti, te se sjednica za obavu izbora koja se nije 20. ov. mj. mogla obaviti određena za 1. travnja, baš kao da se hoće narugati poštovanom kandidatu.

Razciepanost zemljišta u Istri.

U Istri iznaša zemljište, koje je pod vrženo porezu 478.761 ha, te pripada 121.640 ljudima. Cijelo spomenuto zemljište je razdijeljeno u 1.674.196 čestica, tako da jedna čestica iznaša jedva a8 a i 59 m². U Istri je zemljište najviše razciepano, dočim u drugim zemljama odpada na svakog posjednika više zemljišta i parcelacija nije tako razkomađana kako u Istri.

Za Družbu sv. Ćirila i Metoda.

Svečko Anton K 1, Ivan Stari skupio prigodom izleta u Stinjan dne 28. o. mj. 3 kruno.

Današnji izkaz K 4—

Zadnji izkaz 600 98

Ukupno 604'98

Napred za Družbu!

Razne.

„Mladi Istranin“.

Izdao je 4. broj ovog lista za mladi svijet sa ovim sadržajem: Hristos vaskrs (ruska legenda). — R. Katalinčić-Jeretic: Vratile se lastavice. — V. Car Emin: Iz tuđine. — L. Dorčić: Prvi travnja. — Po O. Kučer: Pjavičje. — Kiki: Barba Rike: Pričica o pelivanu. — A. Doudet: Podprefekti u polju. — Visina do koje line naše priče. — Tončić: Iz moje torbice. — Zigonetke. — Preporučamo svim prijateljima hrvatske mladeži neka taj list podupru, predplativši na nj siromašne učenike.

Ustredni banka českých spořitelén.

Dne 25. ov. mj. obdržavala je «Središnja banka českých štedionica» u Pragu glavnu skupštinu. Kroz prošlu godinu imala je banka promet od K 5.287.976.247 84. Mjenica je eskontirala kroz godinu 1908. 138.514 kemada u iznosu od kruni 247.430.516 51. Uložaka imala je kruna 98.255.841 91 a poliga K 92.283.221 29. Dobitak iznosio je K 675.164 05. Razdijeljeno je 5% dividende, te dotirani razni fondsi za K 150.000. Glavnica će se povećati za 5 milijuna kruna. Banka ima centralu u Pragu i podružnice u Brnu, Beču, Ljavovu i Trstu. U upravi trčkanске podružnice izabrani su M. Gokjović, predsjednik srbske pravoslavne crkvene obćine, A. Rutičić, te zastupnici dr. M. Laginja i dr. O. Rybat.

Iz gornjih brojeva vidi se velika djelatnost banke, koja je prošle godine posla austro-agarake banke eskontirala najviše mjenica, za 247 milijuna kruna. Ista je okupila oko sebe skoro sve česke štedionice, a i među jugoslovenskim velike radi.

Saborski izbori u Koruškoj.

U ponedjeljak su bili saborski izbori za vanjske obćine u Koruškoj. Izabrani su i dva Slovenca i to u kotaru *Pliberk* *Zedema Kaplja* F. Grafeauer sa 874 glasa, dočim je njemački kandidat dobio 277 glasova i u kotaru *Falkenau-Dobers* *Ves Fl.* Ellersperfer sa 748, proti njemu njemački kandidat, koji je dobio 423 glasova. U kotaru *Colomo-Borovlje* dobili su

slovenski kandidati 734 glasa, a njemački 3170 te su po tom ovi i izabrani. Ostale mandate su dobili Njemci raznih strana.

Proces Föderansberg.

Jučer je započeo proces protiv Föderansberga, ubojicu pjevačice Fabry radi grabežnog umorava. O slučaju, koji se je u Trstu 25. julja prošle godine dogodio bilo je u svoje doba dosta govora. Razbojnik, koji je s početka stvar nekao priznao je na jučerašnjoj raspravi, da je Fabry ubio, te pripoviedio čitavi događaji. Na raspravi koja će trajati tri dana pozvao je 18 svjedoka.

PARTE ITALIANA.

NOTIZIE.

Il regime assolutistico.

La crisi balcanica ha fatto che l'interesse per gli avvenimenti che si svolgono in Croazia per momento cessi. La lotta che perdura già da circa tre anni non ha perduto nulla nell'intensità, anzi sono sempre nuove violazioni ed ingiustizie che ne danno alimento.

Il processo per alto tradimento contro i 53 Serbi, che segue lento dimostro finora tutta l'infondatezza dell'accusa mossa a loro carico. I giornalisti esteri, che sono testimoni oculari del comportamento del senato e P. M. verso gli accusati ed i difensori hanno avuto occasione di persuadersi del procedere illegale dei detti funzionari e del regime despotic che perversa oggi la Croazia. Pare però che le persecuzioni non sono ancora finite perché gli arresti continuano e nell'ultimo tempo sorsero nei giornali viennesi nuove accuse di alto tradimento a carico della coalizione serbo-croata. Tutti i tentativi finora fatti per disperdere la coalizione e rompere la lotta sono falliti. Il processo serbo per alto tradimento che i circoli conservativi speravano darà il colpo alla coalizione, non solo non raggiunge lo scopo ma fece sicché anche i partiti popolari agrario e socialista-democratico si unissero ad essa per combattere l'attuale governo. Così pure anche queste nuove accuse e persecuzioni raggiungeranno l'opposto cioè che in ogni croato e serbo si rafforzò il sentimento dell'unione e la persuasione che soltanto coll'accordo possono vincere nella lotta per l'esistenza.

Questa non sembra almeno che presto cesserà. Fino a tanto che le trattative colla Serbia non saranno finite non si può pensare neppure ad un tentativo di soluzione del problema croato.

La situazione in Ungheria, la quale ora perversa una crisi latente, che scoppierà con tutto l'impeto, appena saranno scomparse le nubi dall'orizzonte internazionale, non è propizia per un'appiamento del condottito croato-ungherese. Gli ultimi avvenimenti non sono atti poi ad appianare la via per un accordo, essendoché anche nell'ultimo tempo il governo ungherese ripetutamente violò gli interessi croati. Basta accennare alla nuova legge colla quale venne istituito il *giudizio di corte* per l'Ungheria.

Date queste condizioni non ci resta che lottare ed essere pronti a nuove persecuzioni e nuovi sacrifici. Oggi giorno quando anche la Turchia gode la costituzione e la libertà siamo soltanto noi croati che

dobbiamo invidiare ogni altro popolo perché cosa oggi accade in Croazia, non si può paragonare nemmeno coll'assolutismo russo. La Croazia persevererà e verrà anche il tempo della vendetta.

Il premier ungherese contro le aspirazioni jugoslave.

Rispondendo ad un'interpellanza del deputato conte Bathany sulla situazione estera il dott. Wekerle si esprime anche contro le aspirazioni jugoslave, siano esse prodotte di agitazioni dall'estero o aspirazioni della popolazione nell'interno. Egli accentuò che l'Ungheria non permetterà mai che venissero realizzati i sogni slavi né che la Monarchia venisse posta su altre basi che non sia il dualismo.

Tutto questo noi sapevamo e se riproduciamo questo passo è appunto perché il dott. Wekerle nel medesimo discorso esaltò la lealtà e patriottismo dimostrato dagli Ungheresi durante la crisi balcanica e perché l'altro ieri l'organo del ministero degli esteri esprime la sua speciale riconoscenza per il contegno mantenuto dagli Ungheresi in occasione del conflitto colla Serbia. E come che ieri abbiamo espresso il timore che per dimostrarsi riconoscente alla Germania l'Austria proteggerà i Tedeschi ancor più d'oggi, così pure siamo sicuri, che saranno ricompensati anche gli Ungheresi e che saremo appunto noi coi quali si pagherà i compensi all'Ungheria.

Nuove calunnie.

Dietro tempo la «Reichspost» di Vienna incolpò la coalizione di alto tradimento e sollevò delle accuse contro i deputati Supilo, Pribičević e Lukinčić. I detti deputati persero querela al giudizio di Vienna contro il giornale per offesa all'onore.

Dietro giorni il dott. Friedjung in un articolo intitolato «La Serbia e l'Austria-Ungheria» mosse nuovamente delle accuse per alto tradimento contro la coalizione ed il deputato Supilo. I presidenti della coalizione dott. Medaković e Tuskán invitarono con una lettera il dott. Friedjung a nominare i deputati rei, ciò che egli si rifiutò adducendo di esser sempre pronto dinanzi al giudizio dimostrare le sue asserzioni. Ora il comitato esecutivo della coalizione deliberò che tutti i deputati della coalizione serbo-croata, in numero di 56, porgano querela contro il dott. Friedjung ed il redattore della «Neue Freie Presse».

Bollettino sanitario.

Morbili contagiosi a Pola li 27 marzo 1909: Morbillo 7 casi, Scarlattina 5 casi, Tifo 1 caso, Croup e Difterite 1 caso.

Il traffico dei vapori dell'Austro-Americana colle Americhe.

Nell'anno 1908 furono esportati da Trieste coi vapori dell'Austro-Americana nell'America del Nord e Centrale 599.584 mt. c. di merci ed importati 1.525.579 mt. c. In confronto all'anno 1907 vi furono esportati 139.904 mt. c. di meno e importati 603.325 mt. c. di più. Nel medesimo anno il traffico raggiunto dall'Austro-Americana coll'Argentina ebbe 239.115 mt. c. di esportazione e 188.683 mt. c. di importazione. Il commercio coll'Argentina aumentò nello scorso anno e promette molto. Mentre il commercio coll'America del Nord segna un considerevole

diminuzione nell'esporto, l'importò dai detti paesi in Europa aumentarono.

Le costruzioni della marina da guerra germanica.

Nei diversi cantieri di Kiel, Stettin, Wilhelmshafen, Geestemünde, Hamburg, Gröpelingen, Danzig si trovano oggi in costruzione 10 navi da guerra 4 incrociatori corazzati, 7 piccoli incrociatori, 1 tender, 1 cannoniera fluviale nonché 24 torpediniere e sottomarini. Oltre a queste nuove costruzioni i cantieri sono occupati con molte riparazioni di navi da guerra.

Vlastnik i izdavač: Tiskara LAGINJA i DR.
Odgovorni urednik: Jerko Mahulja.

Mali oglasnik.

Piccolo notiziario.

IZNAJMLJUJE SE odmah liepo uređena soba sa posebnim ulazom. Po volji i koštu, u ulici Erolo broj 12, III. kat.

TRAŽI SE soba prazna e posebnim ulazom u uredistu grada. Upitati u upravu lista.

CERCASI stanza vuota, entrata libera, nel centro della città. Informazioni nell'amministrazione del giornale.

PRODAJU se škrinje (kašuni) u tiskari Luginja i dr., ul. Giulia br. 1.

VENDESI cassoni nella tipografia Luginja e comp., via Giulia 1.

TRAŽIM sobu i kuhinju za obitelj bez djece. Ponude na upravu «Omnibus».

CERCO stanza con cucina per famiglia senza prole. Offerte all'amministrazione dell'«Omnibus».

Puškim školama i konsumnim društvima preporuča se osobito naša «Narodna Papirnica» za nabavu raznih školskih teka i risanka kao i pločice i ine školske potreboće, te sve knjige i tiskari- nice potrebne za konsumna društva. Preprodavačima znatan popust. 52a

o o JEFTINO i BRZO. o o

CEDULJICE

sv. ispovjed i pričest

izrađuje

NARODNA TISKARA
LAGINJA i dr. — PULA
Via Giulia, 1.

o o JEFTINO i BRZO. o o

ULICA
GIULIA
Br. 1.

➔ SVOJ K SVOMU! ➔

ULICA
GIULIA
Br. 1.

TISKARA I KNJIGOVEŽNICA

LAGINJA i DR.

Ulica Giulia 1. - PULA - Ulica Giulia 1.

Preporuča se za:

TISKARSKE, KNJIGOVEŠKE I GALAN-
TERIJSKE RADNJE.

SOLIDNA IZRAĐBA PEČATA iz GUME.

Imade u zalih

TISKARICE I KNJIGE za P. N. OBČINE

CRKVE, ŠKOLE, ODVIJETNIKE, —

POSUJILNICE I KONSUMNA

DRUŠTVA, TRGOVAČKE KNJIGE, —

PISANKE za ŠKOLE kao i sve PISAR-

SKE I RISARSKJE POTREBŠTINE. —

Brza
podverba.

Cijene
umjerene.

Prodaja papira na malo i veliko.

BUDILICA

10 cm visoka, sa do-
brim u svakom polo-
žaju lažnim strojem,
3 godišnjim jamstvom
jamstvo K 2.80, 3
komada K 7.50; sa
noću svjetlošnim ka-
znom K 2.50, 3 ko-
madu K 9.00.

Terzaiki sklopljeni sa
drapilja, slušnice i kre-
kotine.

O. HEGERA sin
Vinkovci A. L. Hvala
Veliki tiskovni cie-
nik sa zahtjev franko
i sadva.

Austro-Hrvatsko parobrodarsko društvo
na dionice u Puntu.

Plovitbeni red

vrijedi od 1. veljače 1909. do opoziva.

Pruga: Rijeka-Punat.

Svaki dan odim nedjelje	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svaki dan odim nedjelje
prije podne 5.45	odl.	VPUNAT	dol.	po podne 4.35
6.	dol.	Erk	dol.	4.40
6.10	odl.	Glavotok	dol.	4.10
6.55	dol.	Malinska	dol.	3.25
7.	odl.	Malinska	dol.	3.20
7.50	dol.	Malinska	dol.	2.50
7.40	odl.	Malinska	dol.	2.40
8.25	odl.	Omitalj	dol.	1.55
8.30	dol.	RJEKA	dol.	1.45
9.30	dol.	RJEKA	dol.	12.45

Pruga: Baška-Punat.

Utorak Cetrvt. Subota	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Poned. Srijede Petak
prije podne 4.50	odl.	VBatka	dol.	po podne 6.
6.50	dol.	Punat	dol.	4.50

Uvjetno pristajanje u Staroj Bašci.

Ravnateljstvo si pridržuje pravo — prema okol-
nostima — promjene plovitbenog reda.

Agencija na Rijeci kod L. Pakulica, Via Andrićev 12

PUNAT, dan 15. siječnja 1909.

RAVNATELJSTVO

Upozoruju se Hrvati na Rijeci,
da se „OMNIBUS“
prodaje tamo kod g. Vjence-
slava Lenca, trgovca, u ulici
o o o del Fosso. o o o

Širite i kupujte Omnibus

Gostiona „Narodni Dom“

Večeras i svaku večer koncertira u
„NARODNOM DOMU“

Bosanska Narodna Glazba

Početak u 7½ sati na večer.

Ulaz prost.

SVOJ K SVOMU!

Veliko skladište gotovih odijela i rubenine

Zadnja moda! za gospodu i dječake Najnoviji kroj!
u PULI ulica Giosuè Carducci br. 55.

Podpuna gotova odijela za svaku dobu godine, kaba-
nica, paletots, rublja, ovratnika, ogrlica itd.

Primaju se naručbe za odijela po mjeri.

Roba iz najboljih tvornica suknja.

Cijene vrlo umjerene.

Preporuča se Slavenima
slavenska tvrdka TRANFIĆ.

SVOJ K SVOMU!

o ISTARSKA POSUJILNICA u PULI o

Prima zadržagare, koji uplađuju sadržajnik dielova jedan ili više
po kruna so.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član to
plaća od tetaža 4%.

Vraća na štednju uložene iznose do 1000 K bez predhodnog
odkaza, a iznose od 1000 K
ako se nije kod uložnja suglasno ustanovio veći ili manji rok sa
odkaz, uz odkaz od 8 dana.

Zajmove (posude) daje samo zadržagom, i to na hipoteku
ili na mjenice
i sudužnos uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati prije podne i 3—6 sati
poslije podne; u nedjelju i blagdana
zatvoreno.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u viali Ottavia vnašnja
kna (Narodni Dom) prvi pod dozom, gdje
dobivaju potrebne informacije.

Ravnateljstvo.

Odlikovan sa 3 srebrne kolajne
i Gorici godine 1891. 1894. 1900.
srebra diplomu i zlatnu kolajnu
u Vidmu godine 1903.
Zlatnu kolajnu i zlatni križ u
Rimu godine 1903.

J. KOPAC

Svijećarna na paru
J. Kopač, Gorica, ul. Sv. Antona br. 7.

Preporuča preč. svećenstvu, crkvenom starešinstvu, p. n. slavnom ob-
cinstvu svijeće iz prijesnog pečnoga voska. Kilogram po K 5.— Za prije-
snost jamčim s K 2.000. Tamjan Myrrhae, Sytrax, filija i stakla za
vjetno svjetlo po jeftinijoj cijeni. Gg. trgovcima preporučam svijeće za pogrebe,
za bošićno drveće, vošteni svitci i med najjeftinije vrsti uz voćma niske cijene.
Žuti vosak kupujem u svakoj množini po najvišoj dnevnoj cijeni.

Na zahtjev šaljem cijenik franko.